

SZÉKELY HIRLAP.

Politikai és társadalmi lap s a „Jogász-egylet“ közlönye.

Szerkesztői szállítás:

Kazinczi-utca 8II sz. hová a lap szellemi részét
illető cikkek küldendők.

Kiadó-hivatal:

Wittich József könyvkereskedése, hová az előfizetési pénzek
és reklamatiók küldendők.

Hirdetési díj: Egy háromszor hasábozott garmond sor
ára 6 kr; bélyegilleték minden hirdetés után külön 30 kr.

Hirdetéseket elfogad: helyben a kiadó-hivatal; Pesten:
Zeisler M. (király-utca 60. sz.) Bécsben: Haasenstein és Vogler
(Neu-Markt 11. sz.).

Megjelenik e lap

minden szerdán és szombaton egy egész íven.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Félévre 4 „
Negyedévre 2 „

ELŐFIZETÉSI FÖLHÍVÁS

„SZÉKELY HIRLAP“

politikai és társadalmi lapra

s a „JOGÁSZ-EGYLET“ KÖZLÖNYÉRE.

Előfizetési ár:

Félévre 4 frt.

Negyedévre 2 frt.

Tíz előfizetőt gyűjtőknek tiszteletpéldány-
nyal szolgálunk.

Az előfizetési pénzeket kérjük Wittich J.
könyvkereskedéséhez, mint a lap kiadójához bér-
mentve küldeni.

Rápolyt Károly.

Kiadói szó.

A „Székely Hirlap“ szerkesztése T. Rápolyt Károly ur kezeibe menván át, az ő általa kitű-
zött irány, s az előttünk ismert buzgóság, mely-
lyel ez irányban nevezett szerkesztő ur törekedni
és munkálkodni fog, a n. t. olvasó közönségnek,
és különösen a Székelyföldnek növekedő
pártolását engedi remélnünk; s ezen kilátásunk
alapján mármint ígérhetjük a t. olvasó közönség-
nek, hogy mihelyest lehet, lapunk árát leszállí-
tandjuk, és a szellemi pártolás nagyobb mérve
folytán, a lap terjedelmét is nevelni fogjuk.

Addig is kérjük a t. olvasó közönséget, mel-
tőztasson lapunkat a Székelyföld speciális érde-
kében mostani ára mellett is — mely saját pénz-
beh áldozataink miatt nem lehet most kisebb —
szíves pártfogásába fogadni.

Wittich József

könyvkereskedése,
mint a „Sz. H.“ kiadója.

Maros-Vásárhely, márcz. 30.

T. olvasóimhoz!

Midőn e lap vezetését kezeimbe veszem,
mindenekelőtt meleg honfiai köszönetemet nyil-
vánítom azon buzgó férfiak iránt, kik három év
óta küzdve munkálkodtak, a Székelyföldnek egy
saját hirlapot, az egyik fő világhatalomnak: a
„sajtónak“ egy élő, lüktető idegét megteremteni
s ez óráig az élet vérével táplálni. Köszönet e
nemes kebleknek! mert az ő nehéz munkájuk
által tört úton képes leszek immár az ők továb-
bi szíves segédelmük mellett, — melyet remélek
s kérek, — gyöngye erőmmel is tovább haladni
a nagy és hálás cél felé.

És mi e cél?

„Székely Hirlap“, ezt a címet hordja
homlokán egy iv papir, mely a Székelyföld legné-
pesebb. és már csupán megáldott földrajzi fekvé-
sénél fogva is — legelőrehaladottabb vonásából
indul el kétszer hetenkint, fölkeresni a közeli és
távolabbi testvéreket, bizalmas üdvözléssel és hir-
adással innen, az egész hazából s a széles világ-
ról; tájékoztató, felvilágosító, s a hol kell buzditó,
tanácsoló vagy óva intő véleménynyel minden

dolog fölől, a mi a Magyar hazát, de legkivált
az édes szülőföldet: a Székelyföldet,
s bennünket székelyeket illet.

E néhány himzetlen sorban fekszik a czélok
összege, melyre törekedni minden tehetséggel,
akaratom egész erejével; és szívemnek egész me-
legével vállalkozom; és lehetetlennek tartom, hogy
ezen törekvésemet minden igaz székely ember
édes magáénak vallani kész ne volna.

Mert nem separatistikus szellem az, mely e
törekvést szüli; hanem parancsolják azt helyze-
tünknek napnál világosabb követelményei.

Ki ne érezné közülünk, hogy ámbár az al-
kotmányos szabadság erős láncolatával fűződünk
a haza szívéhez, — még is, az ország keleti szél-
lén, elszigetelve állunk mint népfaj, a szabad
fajverseny áramlatai közepett! Széles csatornán
indul ugyan a hon szívéből az alkotmányos és
társadalmi jólétnek tápláló anyaga; de az sokféle
kell hogy oszadjék, s a mi belőle idáig szivárogva
számunkra fennmarad, azzal mi be nem érthet-
jük; mégpedig azért nem, mert mihozzánk ezek-
nek előtte is mindig kevesebb szivárgott a
társadalmi fejlődésnek, szellemi és anyagi emel-
kedésnek képző forrásából, mint más „közé-
lebb“ eső helyekre. Mi el vagyunk maradva,
nekünk több kell!

Ezt a többet pedig hiába igényeljük a tá-
voltól, ezt itthon kell megszerezni, önma-
gunknak, saját erőnkön.

És hogyan?

Politikai úton? Nem épen és nem csupán.
Politikai jogéletét a székely népnek soha sem
félthetjük. Ezer éve, hogy Attila maradéka ezt
karddal, szóval és tollal megvédeni tudják. És ha
jönnek is közbe időszakok, midőn az érzelmek
politikája hangosabb kifejezést talál: a hig-
gadt megfontolás győzelme soha sem
késik a elhatározó pillanattig.

Most kivált, nagy ideje, a politikát nálunk
Székelyföldön kissé csöndesebben fogni; nagy
ideje mondom, mert most még béke van;
melyet első sorban tüzbőlünk élelmes berende-
zésére kell használnunk, nehogy szükség idején
rosz kedvvel védelmezzük hanyagolt szűkölködő
háztájunkat.

Ezer a tenni valónk! Alig tudjuk kitapo-
gatni a sok közül, hogy hol, min kezdjük?

Semmi kétség, hogy most legelső: hogy
gyarapodjunk, emelkedjünk anyagilag, vagyoni-
lag! Mert a szegény ember nem versenyezhet a mai
gazdag világgal, s anyagi mód nélkül nem sze-
rezhetjük meg magunknak azon értelmi és er-
köcsi vagyont, mely létünknek a méltó nyoma-
tékot megadja.

De hisz, mi nem vagyunk szegények, mi-
helyest akarjuk hogy gazdagok legyünk.
Nincs a dús Magyar hazának vidéke, melyet a
természet több értékű kincsesel elhalmozott
volna, mint Székelyföldünk! A kincs itt van, csak
nem vesszük, vagy nem elég jól vesszük azt
kezünkbe.

A termő föld, gabonák, erdők, legelők és
szőlők: okszerűbb, jövedelmezőbb kezelést vár-
nak. Bérczeink tömérdek ásvány kincsei, érczek,

sók, kövek, földnemek, kőszén, földolaj és bor-
vizek, hozzánk sohajtanak fel önön terhük alatt.
A pénzhány; a kereskedés, kézipar és gyáripár
pangása: meredező felkiáltó jelek gyanánt inte-
nek bennünket a társasulásra, pénzinté-
zetek és hitelforrások megnyitására; szóval, a
rohanó korszellem és világverseny kényszerít az
erős, sürgős, kitartó munkára!

A vasut pár év alatt a Székelyföld völgyeit
átszeldeli, s belevonandja területünket is a világ-
forgalomba. Egyidejűleg eljönnek a haladottabb
vidékek és országok élelmes, fölvilágosult vállál-
kozoí, és olcsó vásárt ütnek nem ismert vagy
elhanyagolt természet kincseinkre, és kiveszik ke-
zeinkből a magasabb jólét eszközeit, ha mi ad-
dig nem tudjuk biztosítani önértelmünk által
magunknak és maradékainknak.

A ki tehát ma, egy bármely csekély s most
még potomságnak látszó földterménynek, keres-
kedelmi vagy gyártási anyagnak értékéről és jö-
vőbeli jelentőségéről világosítja fel székely pol-
gártársait; a ki egy társulási vagy bárminemű
vállalkozási tervnek lételt vagy emelkedést ad; a
ki a közértelmességet, felfogást és társadalmi mű-
velődést bármely csekélynek látszó közeg vagy ha-
tás által gyarapítja s előmozdítja: az valóban
végtelenül nagyobb szolgálatot tesz a székely
népnek s ezzel a hazának, mint akármennyi pro-
vincziális politikai üzelemmel és alkalmi politikai
szónoklattal. A ki kenyert, vagyont ad a
székely népnek: az észt, erkölcsi és
politikai súlyt ad neki.

Föl tehát Székelyföld lelkes férfiai! Itt a
„Székely Hirlap“, ez legyen a mi közönyünk,
mert ez a miénk. Nyitva áll ez minden igaz
törekvésnek, mely itthonunk jóllétét czélozza,
bármely egyszerű szavakkal legyen is az
megírva; nem szavakra, de eredmények-
re, tettekre van szükségünk.

Ime, ez czélom, s ezek utaim, melyeket a
végre választottam. Emelt fővel lépek rájuk, s
nem fogok letérni róluk semmi nemű párt- vagy
magánérdek kedvéért, mert hitem szerint csak ez
az út vezet egyenesen minden igaz székely em-
bernek házába.

Magyarországi s a külföldön élő testvéreink
pedig, valahányszor bennünket székelyeket óhaj-
tanak látni: tekintsenek a „Székely Hirlapba“, itt
legegyenesebben és legvalódiabban találkoznak
velünk.

Végül kérem, hogy egyszeribe nagy dolgo-
kat senki se várjon tőlem; mert mindazon szép
és nagy dolgok, melyeket egy valódi Székely
lap, a Székelyföld számára előbb és később el-
érhet, mindaz egyedül a Székelyföld ügybuz-
gó íróinak s a pártoló közönségnek műve leend,
s a tényleges támogatás aránya szerint fog nyil-
vánulni s napról napra növekedni.

Rápolyt Károly.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház március 27-én tartott ülése.

Elnök: Somssich Pál.

Jegyzők: Széll K. és Jámor Pál.

A kormány részéről: Tóth V., Pauler, Horváth B. Napirend: A községi törvényjavaslat tárgyalása.

A jegyzőkönyv hitelesítettén, elnök bemutatja a beérkezett irományokat. Kérvényt nyújtanak be: Csanády S., Popovich, Vukovics S., Szűllő Géza, Lónyai Gábor, Királyi Pál, Szakácsy Dániel.

Elnök jelenti, hogy Ocskay Rudolf képviselő, folytonos betegeskedése miatt, lemondott állásáról. Új választás fog elrendeltetni.

Allmágy Sándor interpellálja a közlekedési minisztert, miért van az államvaspályánál német szövegű számla és vevény használatban?

Irányi Dániel interpellációt intéz a belügyminiszterhez egy, állítólag az iparszabadságot sértő miniszteri rendelet s Raspe Henrik igazgató elfogatása ügyében, mely tárgyakban már tavaly interpellálta az akkori belügyért, de választ nem kapott. Kiadatik a miniszternek.

Felvétetik a napirend. Következik a 34. §, mely a virilis szavazatokról rendelkezik.

Vidlicsary József: Nem pártolhatja a virilis szavazatokat, mert tekintve a 48-iki álláspontot, hátralépést foglalnak magukban.

A virilis szavazat kizárja a jogegyenlőséget, már pedig csakis ez képezheti a magyar társadalom alapját. — A virilis szavazat nem csak eszme, de kárhóztos intézmény, mely következetesen keréskülvive, ki fog hatni az örökösödési viszonyokra, sőt az országgyűlés alakítására is. Hogy ily válságnak eleje vétessék, a háznak kötelessége közelélni. Felszólítja tehát, hogy ne szavazza meg az eredeti szerkezetet.

Brennerberg Mór: A virilis szavazatokat nem tartja szabadelvű, de igen, észszerű intézménynek, s ezért pártolja is, mint melyet jelenleg mellőzni nem lehet s nem tanácsos.

Csáky Tivadar: A megyék rendezéséről szóló javaslatnál elfogadta a virilis szavazatokat, mert politikai okok parancsolták, ez okok azonban a községi javaslatnál nem forognak fenn, azért a kisebbség véleményét pártolja.

Bobory Károly: Pártolja a kisebbség véleményét. A képviselőház március 28-án tartott ülése.

Elnök: Somssich Pál.

Jegyzők: Széll K. és Jámor Pál.

A kormány részéről: Tóth V., Pauler, Horváth B. A jegyzőkönyv hitelesítettén, elnök bemutatja a beérkezett irományokat. Kérvényt nyújtanak be: Széll K., Perczel István, Várady Gábor, Vidacs J., Nyári Pál.

Hodossy József interpellációt intéz a pénzügyminiszterhez Erdélyben történt földterhermentesítési fizetések és kiegyenlítés tárgyában, melyeknél az állam állítólag megkötötte. Kiadatik a miniszternek.

Lázár Ádám határozati javaslatot nyújt be, mely szerint tartsa a közlekedési miniszter kötelességének a külülmegyei balásfalva-bulavári ut kiépítése iránti javaslatát a jövő évi költségvetéssel együtt a ház elé terjeszteni.

Halász B. határozati javaslatot nyújt be, hogy a vadászati törvényjavaslat a községi javaslat után első sorban tárgyalassék.

Felvétetik a napirend. Beadnak a szavazatok a 25-ös bizottság két tagjára. Jelölték voltak Török Sándor (gömöri) s báró Inczédy Zsigmond.

B. Nyáry Gyula a főrendiház üzenetét hozza át, melyszarint a Francia-, Olasz-, Svéd- és Norvégországgal kötött szerződéseket, a kir. tábla biráinak szaporításáról és a fiúmei provisoriumról szóló törv.-javaslatokat a főrendiház elfogadta. — Tudomásul vétetik.

Folytatatik a községi javaslat tárgyalása. — Az 50-ik §-tól az 57. §-ig az egyes szakaszok jelentéktelenebb módosítások elvetésével változatlanul elfogadtatnak a közp. bizottság szövegezése szerint. E §§-ok a községi képviselő választásának módjait tartalmazzák.

Következik az V-ik fejezet, mely a községi képviselőtestület gyűléseiről szól. Az 59-dik §-hoz Péchy ad be módosítványt, melyet midőn indokol, belép Jókai, parókával fejen, a ház derültsége között; Péchy az indoklásban megakad. —

Péchy módosítványa abból áll, hogy a gyűléseken napirendjökön kívül a tagok által tett indítványok is tárgyalathassanak.

Péchy indítványa végül, miután még mellette Tisza K. szövelt, Tóth Vilmos módosításával, hogy ily indítvány 24 óra közbejöttével tárgyalható, elfogadtatott, mihez indítványozó is járult. Ellene voltak Várady G. és Nyáry Pál.

Körmendy Sándornak e szakaszhoz beadott módosítványa elvetetett.

A 60. §. változatlanul, 61. §. Ghicz K. stylaris módosításával, a 62. §. Madarász F. és Halász B. módosítványainak elvetésével változatlanul, a 63. Gábor stylaris módosításával elfogadtatnak.

Következik a VI. fejezet a községi elöljáróságról.

A 65. §-nál az előjáróság összealkotása kérdése lett nagy vita támad. Módosítványokat nyújtanak be Németh Albert (a bíró kívül törvénybíró is akar), csanádi Szontagh P. (nemcsak a jegyző, de ahol többen vannak a jegyzők, mindannyian tagjai legyenek a képviselőtestületnek, ugyanez értelemben Ormos Sándor; Gonda László a hivatalok szaporítását illetőleg más fogalmazást ajánl.

Majoros a képviselőtestület számának sem minimum, sem maximumát meghatározatni nem ohajtja, legyen irányadó e részben a népesség.

Tisza K. pártolja a Németh A., Szontagh Pál és Ormos Sándor módosítványát s rendszeresen összefoglalva, külön indítványban beadja, mely azután el is fogadtatik. Következik a 66. §.

A főrendiház ülése márcz. 27-én.

Horváth Boldizsár igazságügyminiszter válaszol Nyáry Gyula b. interpellációjára az udvartelek szétarabolgatása kérdésében, kijelenti, hogy az interpelláció tárgyra vonatkozó javaslatok a képviselőházban már legközelebből tárgyalás alá kerülnek. Széchenyi Pál grnak a vadászati és halászati törvény tárgyába beadott interpellációjára azt mondja, hogy a vadászati javaslat már a képviselőház elé van terjesztve, a halászati törvényre vonatkozólag pedig reméli, hogy őszre szintén nyújthat be javaslatot.

— Következik napirenden: a képviselőház által közelebb megszavazott és átküldött javaslatok tárgyalása.

A svéd-norvég szerződésnél gr Cziráky János indítványozza, hogy hasonló tárgyu nemzetközi szerződések alapelvei külön javaslatban állapítassanak meg.

figyelemre sem méltatták, noha az egész szintannak természetes alapjai. — Szemünk ideghártyája, vagy fenéke, két ellenkező állapotban van, a mint t. i. sötétségben, vagy világosságban létezik, a sötétségben a szem a legnagyobb fogékonyságban van. Ez állítás némelyek előtt egy kissé talán feltűnőnek fog látszani; mert ha a szemnek sötétségben nagy fogékonysága van, azon kérdést tehetik, honnan van mégis, hogy borus éjszaka, mielőtt az ember protestálhatna, már a falba ütötte fejét?.. Fogékonyságát a szemnek érteni kell a világosság sugaraival befogadására, a mi borus éjszaka nincs; de az állítás valódiságáról kiki meggyőződhetik, ha erős napfényről homályos szobába lép; belépte alkalmával egy kis ideig — úgy szólva — mitsem lát és csak lassan-lassan kezd a tárgyakot kivenni, vagy is a szem csak lassan-lassan kezd fogékonyságát visszanyerni. Innen van, hogy ha éjszaka megy valaki a pinczébe, egyetlen szál gyertya képes az egész pinczét kellően kivilágítani, míg ha nappal megyen azon helyre, gyertyája oly kevés világot terjeszt szét, hogy inkább a gyakori látogatásból eredt szokás, mint a világosság vezeti őt az ismert pincze még ismeretesebb tárgyaihoz.

A szemnek épen oly viszonya van a fekete és fehér képekhez, milyen a sötétség- és világossághoz. A fekete tárgy mindig kisebbnek látszik lenni, mint a vele egyenlő nagyságú fehér tárgy. Például: könnyen lehet készíteni papíron egy fehér szalagot, mely körül a tért jó szélesen feketére festjük és a fehér szalag alá hasonló nagyságú fekete szalagot, mely körül a tér fehéren marad; ha most e pár képet bizonyos távolságból nézzük, a fehér szélesebbnek fog feltűnni az alatta lévő feketénél. A fekete mint helyettese a sötétségnek, a szemet nyugalomban hagyja; a fehér, mint helyettese a világosságnak, a szemet tevékenységbe helyezi. Ez oknál fogva a hold sarlója is nagyobb gömbhöz látszik tartozni, mint mekkora a holdnak sötét része. Ha valaki tehát, legalább bizonyos távolságból, nagyobb terjedelműnek akar feltűnni, ajánlatos, hogy járjon fehér ruhában, és viszon.

Ha egy szürke tárgy fölfele valamely sötét képet helyezünk s azt egy ideig szemlélvén, a képet elveszszük, az általa befödött szürke tárgy fehérebbnek fog látszani; de ha a kép fehér volt, a befödött szürke tárgy, a képet elvétele után, sötétebbnek fog tetszeni. E szerint a barnák, ha fekete öltönyben járnak, arcbőrük fehérebbnek fog feltűnni, míg fehér öltönyben barnaságuk még kiáltóbb lesz. Különben (ide a papír szélére megjegyzem azt, hogy) legtápicatosabban tesznek azok, kik élénk színezetű kontóshoz fekete rövid felsőt vesznek. Miután is-

— Az indítvány elfogadtatik s a javaslatok az 1871-ki költségvetés kivételével, mely a holnapi ülés napirendjére tűzetik, megszavaztatnak.

A kath. autonómiai kongresszus üléséből.

— márcz. 26.

Napirend: a 27-tes bizottság jelentésének részletes tárgyalása; következnek a 14. §., mely a püspökök kinevezéséről rendelkezik a kijelölés jogát az aut. főigazgató tanácsnak tartva fön.

Ha tala Péter maga és társai nevében módosítványt nyújt be, mely oda vonatkozik, hogy a kijelölést maga a kongresszus, a kath. gyűlés eszközölje.

Pados János (plébános a többség pártján) meleg szavakkal tiltakozik azon szándok ellen, mely a kath. híveket meg akarja fosztani jogos befolyásuktól a főpapok választásába. Ő alkotmányos polgárnak született, a katolicizmus emlíni nevelkedett, de elveit, melyek szabadságot, alkotmányosságot követelnek, megtagadni nem bírja. Nem akar látszólagos engedelmekkel port szórni küldői szemébe, nem akar légvárakat emelni a bürokratiko-hierarchia számára, melyet a szabadság előbb-utóbb úgy is megsemmisít, s mindezeknél fogva pártolja Hatalát.

Hozzászóltak még e kérdéshez a többség részéről Bende József kanonok, és Veszely (egy közvetítő javaslatl) azonban szavazás után a módosítvány elvetetett, s az eredeti szerkezet fogadtatott el.

Következett volna a 15. §. tárgyalása, de azt megelőzőleg Bartal György egy újabb szakaszt indítványoz a kegyuri javadalmak méltányos megváltása tárgyában.

Aponyi György gr. ez indítványt a vele ugyan egy dologra vonatkozó 37 szakasszal együtt kéri később tárgyalatni. Elfogadtatik.

A 6. §-nál, mely az autonomia viszonyát a kath. tanügyszabályozza, szót emel

Schwicker Henrik s módosítványt nyújt be, mely szerint az autonomia jogai közé tartoznék a zárda és papi nevelést is ellenőrizni, ne hogy a placetum kijátszassék.

Devics József tiltakozik a placetum ellen, mely szabad államban roppant anomalia; tiltakozik a cenzuralizáció ellen is, mely legveszélyesebb ellenségünk volt mindig. Nem fogadja el a módosítványt.

A többség ezután a 16. §-t elfogadja, s Schwicker módosítványának erre vonatkozó részét (az autonomia beavatkozási jogát az egyházi nevelésbe) elveti.

Szintgy elfogadtatik a 17. § is és elvettetik Schwicker módosítványának második része.

A 18., 19. és 20-ik §§-ok, melyek az autonomia modalitásait állapítják meg, elfogadtatnak. A 21. §-nál Chrattek a gyűlés helyeslése közt élénken festi az alapszükségeit.

Módosítás nélkül elfogadtatnak a 22., 23. szakaszok. A 24. §-nál

Bartal György módosítványt nyújt be, mely szerint az autonomia jogositva lenne mindenki ellen az autonomia által reá bizott tisztett nem, vagy rosszul teljesíté, fegyelmi eljárást indítani meg.

Sennyei nem fogadja el a módosítványt, miután fegyelmi eljárásnak csak ott van helye, hol hivatalnok, és hivatalbeli felsőbbség van. Ez értelemben szól Zichi N.,

TÁRCZA.

Felolvasás a szinekről.

a m.-vásárhelyi jótékony nőegylet estélyén tartotta
Genesi József.

A természet egyik nagyszerűségét és pompáját a színek által nyilvánítja a látás érzékének, a szemnek. Boldogok vagyunk mi, kik elől örök éj nem fedi el e nagyszerűséget és hálát adhatunk Istennek, hogy annak látásában gyönyörködhetünk! Nem csodálkozhatunk tehát, ha a természetben oly sokféleképp nyilvánuló színjelenségeket akkora figyelemmel kíséri az ember, ha azokat magának előidézni, önmagán és kedvenc tárgyait mintegy megörökíteni annyira igyekszik. Nem csodálkozhatunk, ha a divat diadalul tűzte ki, különösen a hölgyeknél, a színek izletes változatosságait, ha utánok oly nagyon szalad, ha azokat annyira vadászta!

Egy kedélyes hangszernak, melynek egyes hangjai is tetszetések, szabályszerű öszhangzata méginkább gyönyörködtető; de ha például a zongora billentyűit szabályszertlenül kezdlatni, bizonyosan a t. gyűlekezet megindul reá — ki az ajtón. Így vagyunk a színekkel is. Ha az egyes színeket, melyek magukban bármily tetszetések, nem úgy illesztjük egymás mellé, a mint azok magának a természetnek utmutatása szerint egymást ki egészítik; vagy nem úgy alkalmazzuk, a mint azok öszszeegyeztethetők a kedélyvel, korral és más körülményekkel: akkor bizonyosan kellemes benyomást nem fognak gyakorolni ránk. A szem csakis a helyesen megválasztott színeken nyugszik meg örömet, különben nyugtalanul fordul el. Sőt ki saját izlése szerint választja ki magának kedvenc színeit, felismerhetjük benne gyöngéd közönyös vagy szilaj érzelmeit is.

Ez előzmény folytán, úgy hiszem nem tettem egészen célszerűtlenül, ha a színeket tüzttem ki felolvasásom tárgyul.

Először példákat hozok fel azon színekre, melyek a szemnek tulajdona, az ilyeneket élettani színeknek nevezzük; vannak továbbá, melyek színetlen közegek által idéztetnek elő (milyenek az üveg, víz, stb.) ezek természetstaniak és végre azok, melyek egyes tárgyak tulajdonai, vegytani színeknek nevezetnek.

Élettani színek.

Az élettani színeket a régiak, mulékonyságuk miatt,

meretes, hogy általában a művelt férfi-világ ünnepeit színe a fekete, itt önkénytelenül azon figyelemességre jövünk, hogy vajjon nem azért viselik-e a fekete öltönyt, mivel rendesen barnábbak a nőknél, s hiúságuknak tömjénezendők, valamivel fehérebbeknek akarnak feltűnni?.. No de ennek inkább komoly erkölcsi jelentősége lévén, később teszek róla említést.

Érdekes a szemnek a vakító, szintelen képekhez viszonya. Hanem ezt csak az arra előkészített sötét szobában lehet szemlélni, a hová t. i. egy kis nyíláson, tükrök segítségével, a napnak képét bebocsátjuk és egy fehér papíron felfogván, reá rövid ideig nézünk; ha most a nyílást becsukva, szemünket a szoba legsötétebb részére fordítjuk, ekkor is a kép előttünk fog lebegni, még pedig színektől kísérve, melyek közül előbb bíbor színben tűnik föl. Ha pedig mérsékeltlen megvilágított szobában történik ez, az első színjelenezt zöld leend. A hótól megvakítottak rendesen látják a bíbor színt, ha pedig napfénytől megvilágított fehér papírra nézünk, jelentkezni fog a zöld.

Lássuk most az élénk színezetű tárgyak hatását a szemre. Szép nyári időben, mikor a nap teljes pompájában ragyog, ha élénk színezetű virágokkal fődött kertben, annak fehér fővénnyel behintett ösvényein sétálunk s szemünkkel elmerengünk a kedves színeken, a mint innen a fehér ösvényre nézünk, az ösvényen színeket veendünk észre, mintha láthatlan kéz hintene ott el virágokat, mintegy vigasztalásul, hogy az életben úgy is elég tövisek között járkálunk. Az ösvényen észlelt színek egészen mások, mint a virágokéi: a veres virágok nézése zöld színt idéz elő, a narancs-színünk kéket, a világossárgáké ibolyát és megfordítva. Tisztábban meggyőződhetünk erről, ha egy élénk színezettel bíró és jól megvilágított selyem-, vagy papírdarabot hosszas ideig mozdulatlan merevséggel nézünk, s azután a szemet gyorsan egy fehér lapra függesztjük; az előbbtől egészen különböző szín fog ott lebegni, mely a valódinak kiegészítője. Ha az veres volt — mint már mondtam — zöld színt, ha sárga: ibolyát ha kék volt: narancsszínt idéz elő és viszon. Ennek oka a szem azon sajátágában rejlik, mely-nélfogva az bizonyos színű sugaraknak erős és tartós hatása által érzékenységet ezen sugarak iránt elveszti. Ha például élénk veres színt nézünk hosszabb ideig s azután fehér táblára fordítjuk szemünket, mivel a fehér fény az előbb előszámlált színek, azaz: színes sugarak vegyülete; ezen sugarakból a veres iránt kevésbé lévén érzékeny a szem, ennek kivételével a többiek együtt adják a zöld színt. Az ily színek, melyek egymást előidéznek és

Helyi dolgok.

Zászlószentelés.

A 27. honvédszászlóaljnak lobogója változatlanu folyó év május 7-én szenteltetik föl.
Zászló-anya: id. gróf Teleky Domokosné 6 nagysága.

Az általa ajándékozott, s már készen levő zászló szalagán ez áll: „Hordjátok magasan a haza dicsőségére!”
A szalag egyik oldala fehér a másik veres bársony; a betűk rajta arannyal hímzvék, s egyik oldalán a végponton gróf Teleky, a másikon Magyarország czimere látható. Az egész a női remek művek közé sorozható s méltó, ajándékozó id. gróf Teleky Domokosné honleányi szelleméhez.

A 27. honvédszászlóalj mindent elkövet a zászló-anya közreműködésével ezen ünnepélyt nagyszerűvé tenni; meglesznek hiva a magyar királyi honvédelminiszterium, a honvéd és cs. királyi katonai főparancsnokságok, az összes honvédkerületi és zászlóaljparancsnokságok tiszti karaikkal; a városi és vidéki tekintélyek, a helyi állomások és cs. királyi tisztikar.

Az ünnepély részletes programját lapunk annak idején hozni fogja.

A jogász-egylet választmányának szerdán (ápril 5-én) délután 4 órakor, a kir. itélő tábla nagy termében, gyűlése leend.

A jogász-egylet ápril havi rendes ülése csütörtökön (ápril 6-án) délután 4 órakor fog megtartatni, a kir. itélő tábla nagy termében. E pyülésre ez egylet minden helybeli tegja ezennel meghívatik.

Nyilvános köszönet. Méltóságos Filep Albert kir. tanácsos és tanfelügyelő ur 10 frtot; méltóságos Bartuska Miksa cs. kir. alezredes ur 5 frtot; tekintetes Burdác Alajos gyógyszerész ur pedig 30 frtnál többet érő, s irodalmilag is nagyon becses könyveket levén szívesek a helybeli kath. nagygymsnasium ifjúsági könyvtárának segélyezése — s illetőleg gyarapítására adományozni, alólirt szíves kötelességemnek ismerem mindezekért a tanuló ifluság leghálásabb köszönetének a nyilvánosság előtt is, őszinte kifejezést. adni. Maros-Vásárhelyt, 1871. márczius 31. Pál Gyula nagygymsn. tanár.

A Jótékony nőegylet utolsó felolvasása mult szerdán, szokott csekély számu de válogatott közönség előtt folyt le. Előkes tanár ur a világosságról olvasott fel egy mélyen átgondolt szép munkát, mely kitűnő figyelemben s tetszésben részesült. Ezután egy szépen előadott hegedű darab következett, mire Balás Antal kath. gym. igazgató olvasott „életképeket” ismert eleven modorában, mely a kedélyeket feszítő figyelemben tartá mindvégig. Ezután a szép tehetségű s még szebb jelenségű Bucher Eliza kisasszony gyönyörködtet a hallgatókat érzelemdu zongorajátékával; végül Rápoly K. ur mondá el az előbbi felolvasásból időhiány miatt kiszorult értekezését „a lélek táplálásáról” mely kedélyes és itt ott finom gunyoros hangjával tetszésben részesült. A bőjt-idenyi négy felolvasás nehezen jövedelmezett annyit mint a nőegylet nemes czélja érdemelte volna. Reméljük, hogy a számadás eredményét lesz alkalmunk közölni.

— **Színház.** Kedden marc. 27-én „Dalos Pistát” adták nagy pénztár és kedv-deficittel. Csütörtökre a városi szegények javára „Könyves Kálmán” volt ki-tűzve, de miután háromnegyed 8 óráig még csak 10—12 néző jelent meg, az előadás elmaradt.

— **Necrolog.** Kibédi Mátyus Katalin, volt erdélyi királyi főkörmányszéki tanácsos csittszentiványi Koronka László özvegye saját, ugy körispataki Antal Polixéna Czako Józsefné, valamint Koronka Antal, toroczokói unitárius esperes nevében, anyai szívének legmélyebb fájdalomával jelenti egyetlen fia: jogtudor és kir. táblai fogalmazó csittszentiványi **Koronka Albert**-nek 1871-ik év márczius hó 30-án reggeli 4 órakor, élte 30-ik évében, több nehéz betegségek következtében beállott végkimerülés folytán történt halálát.

Földi részei folyó év április hava 1-ső napján délelőtti 10 órakor fognak a vár alatti 1068. számu szállításról rövid ima után Kis-Görgényben szállítani, s ottan a családi sírboltban elhelyeztetni.

Az élte tavaszán elhalt férfiú ritka műveltsége, szépen kiművelt zenetehetsége s finom társadalmi modora által az itteni jobb körök elsőrendű kedveltje volt, s elhunytát övéin kívül számos ismerője s tisztelője fájjalja. Béke poraira!

Id. Sorger György orást a mult éjek egyikén valami jó madarak kirabolni akarták azon hiszemben, hogy ora kirakatát ablakrostelyán bejűl fogja hagyni éjszakára, de szörnyen csalódtak s így az ablak vastáblák felfeszítése elvesztett munka volt, mert az órák mélyen ben-voltak a szoba belsőjében.

Fekete János, néhai boldogemlékeztű városi főbiránk fia és ennek veje Holtzer Gyula egy csinosan berendezett dívat-szövet kereskedést indítottak meg e napokban; helyisége Széchenyi-tér 274 sz. alatt.

Porzott, porzott a város és országot még f. hó 28-kán s már a virágnapi vásár napján (30-kán) arasznyi vastagságú hó bulott s bokáig erő várnak busultunk miatta, mely szeszélyes időjárás az oly jó hírű virágnapi vásárunkat csaknem egészen tönkre tette. A baromvátár kezdeté még a szép időre esett, s nem volt rossz-nak nevezhető, mert eladatott összesen 2426 darab marha és 16. Legjobb ökör párja kelt 370 fton, gyengébb 300 fton; tehén 185—120 frt; borjú 70—40 frt. párja; 16, legjobb darabja 300 frt.

Meglepetéssel értesülünk az itt megjelenő „Erdély” tegnap estefelé elkésve kiadott számából, hogy e szám volt az utolsó! A szerkesztő nyilatkozatából kitűnik, hogy pártoláshány miatt ért véget rövid 3 hó után e szépen indult irodalmi vállalat. Sajnos biz ez, nemcsak az ügyre, de még a szerkesztőre nézve is.

A marosi tutajok márczius 20 és 28-ka közt a

legsűrűbben megindultak bő, de nem tulságos vizállás mellett. Egy-egy fertály tutaj Gyergyóban helytt is 120—140 frt. keletnek örvendenek.

Veres István, az oly lelkes és tevékeny gymn. tanár f. hó 27-kén vett hucsut tanár társaitól Bálványos Váralyára, áldozári államása helyére menendő. Jó emlék követi innen a távolba is!

— Folyó 1871-ik év márczius hó 30-án tartott hétivásár. Tisztabuzza egy véka legjobb 1.85. másodr. 1.60. Elegy legjobb 1.35. másod 1.15. Rozs jobb 1. 25. másod 1.5. Zab 80 kr. Törökbuza 6, 1. 50. új 1.30. Széna egy mázsa 3. 20. Szalma 1.70. Egy szekér. széna 14 frt. Egy véka szén 15 kr. Marhahus egy font 20 kr. Vaj 74 kr. egy öl kemény tűzifa 36 czol. 19 frt. lág 11 f. Ser egy kupa 28 kr. Pálinka egy kupa 32 kr. egy pár vágni való jó ökör 184 frt. tehén 145 frt. Egy pár ökörbőr 40 frt. tehénbőr 28 frt. Gyapjúnak mázsája 24 frt. Disznóhus egy font 24 kr. Juhhus 14 kr. Szalonna 38 kr. Egy jó lud 2.70. Pujha 1.80. Tyuk 55 kr. Egy tojás 1 és fél kr.

Székelyföld.

Sósmező, 1871. márczius 20-án.

T. Szerkesztő ur!

Nemcsak a Székelyföldnek, de egyszerűen a birodalomnak is véghatáráról keresem fel becses lapját, remélve, hogy egy szerény indítványomnak tért nyitand. *)

Több idő áta gondolkodom a felett, hogy havasos vidékeink, hol kevés gabnatermés, és a sok károsodásnak kitett marhatenyésztés mellett alig van a szegényebb embereknek valami kis mellékes keresete, hogy ilyen helyeken nagyonis szükséges volna egy s más, eddig még nemigen gyakorolt kereskedési iparokhoz fogni. A többi között, ilyennek látnám azt, ha a mi havasi vizeinkben, hol maga a természet megadte erre az újmutalást — a nemes és drága pisztrang halaknak tenyésztését a mostani tudományosan feltalált módon üznék, és ezen halakkal felfűstölt vagy beszózott állapotban igen jövedelmező kereskedést lehetne üzni. Nemrég találkoztam egy olyan uri egyénnel, kinek praxisból szerzett magyarázataiból világosan beláttam, hogy azon mesterséges halszaporítás igen csekély töke befektetést kíván, s miután a természet nálunk Székelyföldön a havasok mentén mindenütt igen kedvezően gondoskodott a szükséges feltételekről, melyek között a pisztrangra nézve a jó víz a földolog, — tehát ugyhiszem, csupán csak az akarat és kezdet kell hozzá, hogy minél több helyeken ebből szép jövedelmek támadjanak a községeknek úgy mint az egyeseknek.

Magamis szándékozom ezen dologban még ez évben kísérleteket tenni, s az eredményről örömet fogok becses lapjában jelentést tenni.**) S. M.

Jótékony-ság. Ft. Mártonfi János csikkozmasi plébános áldozárságának ötvenedik évét következő alapítványokkal tette Isten és emberek előtt emlékeztetéssé:

a) Pénzalapban:

1. A szentegyházas oláfalvi néptanítók részére kamatozó 525 frt. 2. Ugyanott az új derék iskola építési költségébe 105 frt. 3. U. o. a szegény iskolások könyv- s írószerekkeli segélyezésére 105 frt. 4. Ugyan az ottani atyjafiai közüli iskolások segélyezésére 105 fr. 5. A kápolnas oláfalvi „garasos alapítvány” növelésére 42 frt 40 kr. 6. A kozmási néptanítók részére kamatozó 420 frt 7 kr. Ugyanott a szegény iskolások könyv- s írószerekkeli segélyezésére 105 frt. 8. A somlyai gymnasium alapja gyarapítására 157 frt 50 kr. 9. A károlyfőhérvári papnevelde alapjába 210 frt. 10. Azon alapítványnak, mely családjuktól az udvarhelyi növeldeben tanulók részére volt téve, kiegészítésére 712 frt. Pénztökeikben összesen 2486 frt 90 kr.

b) Földbirtokban:

11. A lászárfalvi kath. felekezeti néptanító jövedelme növelésére 515 frt. 12. Az általa kiegészített alapítványon Kolozsvárt jogot tanulóknak ruházat, tanszerek s egyéb szükségessékre 1439 frt 75 kr. 13. Egy szegény tanulóknak ruházat, tanszerek s egyéb szükségességekkel ellátására 400 frt. Birtokban összesen 2354 frt 74 kr. Együtt 4841 frt 65 kr o. é. De megjegyzendő, hogy a birtokbeli összeg a vételi régi ár szerint levén fölvéve, a mostani értéke fél annnyival biztosan több.

— **Sepsi-Szentgyörgyön** 1871. márczius 19-n mükedvelők a franczia sebesültek javára hangversenyt rendeztek, szép eredménnyel, mert az összes bevétel 222 frt 40. kr. költség 32 frt 30 kr volt. — A fenmaradt tiszta jövedelem 190 frt és 10 kr, a „M. P.” szerkesztőséghez küldetett, hogy onnan rendeltetése helyére jutassék. A közreműködő urak és hölgyek névszerint Loiskant tanácsosné, Bogdán Andrásné, Antalfi Lajosné, Potofszky Józsefné és Solymosi Lajosné urnők; Haurig Anna, Kósa Julia, Kis Emilia, Balog Ilona és Irma kisasszonyok voltak. Felülfizettek Gr. Kálnoki Imre ur 10 ft. t. Zathureczki Gábor ur 5 frt., Bogdán Andor és Blanka 5 frt.

KÜLFÖLD.

Az utóbbi hírekből nem lehet tisztán kivenni a sajnos francziaországi forrongások stádiumát. Annyi bizonyos, hogy daczára néhány távirati jelentésnek, mely e szavakat „csendesség,” „lecsendesülés,” „Páris nyugodt” etc. tartalmazza, — a csend és rend távolról sincsen helyre állitva.

*) Ily irányban mindig szívesen látom. **) Elvárjuk. Szerk.

Hajnald L. és Cziráky. A módosítvány mellett Gajzágó, Huszár I. és Horváth Dóme. Azonban a többség az eredeti szerkezetet, mely egyházi személyek ellen a fegyelmi eljárás megindítását az egyházi hatóságra bizza, fogadta el. — márczius 27.

Pap János a részletes tárgyalás megkezdése előtt két fontos tárgyra hívja föl az autonómia figyelmét: az első a püspökmegyéek területi viszonyainak rendezése, a második a káptalanok reformálása, s erre nézve a 22. és 23. szakaszok közé két új § alkotását javasolja.

Bartal György: A kérvényi jogot tartja az autonómia egyik sarkpontjának, mely nélkül az alig képzelhető, ennek elvetése volt egyik főindító oka arra, hogy a többség javaslatát ne fogadja el. Nincs egyáltalában érv, nincs különösen egyházi jogi argumentum, mely a kérvényezés jogát elvonná a hívőktől; de különben ő nem is akar egyházi jogi vitatkozásokba elegetedni, ő csak azon jogot akarja föntartani a hívők számára, a melyet Jézus tanítványai gyakoroltak, mikor annak körébe gyűlve kételyeikre fölvilágosítást, hitökben megerősítést nyertek az üdvözítő kérdéseikre adott válaszaival; ismételve ajánlja módosítványát.

Szabó Imre (szombathelyi püspök): A korlátlan kérvényezési jog egy egyház kebelében alig képzelhető. Angliában az alkotmányosság hazájában is nem egyszer fajultak a kérvényezés formális igazgatása az államhatalom ellen, s ha az életerős Angliának volt hatalma és ereje elfojtani az államellenes és törvénytörő törekvéseket, — lesz-e az egyháznak, a melynek egyedüli ereje alapelveinek sérthetlensége, a kérvényezési joggal ezt földadva, hatalma az ily igazgatásoknak nyakára hágni?

A többség ezután a kisebbség javaslatát elveti.

A 27. és 28. §. elfogadtatik.

29. §-nál, mely az igazgatótanács elnökéül a herceg-prímást állapítja, Percezel Miklós módosítványt nyújt be, mely szerint e §. kihagyatnék s a következő §-ba e szavak tétetnének: „az igazgatótanács elnökét az igazgatótanácsosok közül egy évre választja.” E módosítvány is elvetetik.

Változtatlanul elfogadtatnak ezután a 30., 31., 32., 33., 34., az igazgatótanács hatáskörének részletezéséről szóló szakaszok.

A 35. §-nál (a magasabb egyházi állomások betöltéséről) fölszólal.

Hatala Péter és maga és elvtársai nevében módosítványt nyújt be, a mely, hasonlólag tegnapi, a püspökökre tett javaslatához a kijelölést a kongresszus számára tartja fön. Röviden indokolja e javaslatot s a többségnek, a melyről tudja biztosan, hogy ellene fog szavazni, azt mondja a római bölcsesél: victrix causa diis placuit sed victa Catoni.

Pados János is csak röviden jelenti ki, hogy pártolja mind Hatalának mind pedig Veszelynek tegnap ugyan e tárgyan beadott módosítását.

Babics János Hatala módosítványa mellett emel szót. A többség erre az eredeti szerkezetet fogadja el.

A 36. §. változtatlanul elfogadtatik.

A 37. §-nál, mely a kegyuri viszonyokat szabályozza, szót emel.

Apponyi György gr. s külön módosítványt nyújt be; ugyane szakaszhoz még Pap János és Tóth Bálint nyujtanak be módosítványokat, melyek azonban, mellőztetnek, és az eredeti szerkezet Apponyi módosítványával fogadtatik el.

kiegészítik, a szemnek igen tetszetesek és a kedélyt egészen kielégítik. Például, hogy magyar zászlóinkon oly elégedetten csüng szemünk, az nem egyedül a nemzeti büszkeség kifolyása, hanem egyszersmind a felhozott természettani indokok is. A szobák színezetében akkor érzük el a legkellemesebb benyomást, ha a falak és butorok kiegészítői színekkel birnak; így világos-sárga falak közt az ibolyaszínű butorzat nagyon izletes. Piros arczhoz a világos-zöld köntös illik a legjobban. A kik halványok szoktak lenni, azoknak a kékszin roszul áll, mivel az arczot naracsszinben láttatja.

A kiegészítő színekről még legtisztábban meggyőződhetünk a színes árnyékok előidézése által. Hogy színes árnyék idéztessék elő, mindid kettős világosság kívántatik meg: egyik, hogy a tért valamely színben fesse és egy másik, hogy a két fény által kölcsönösen támasztott két árnyék egyike mérsékelten világittassék meg. Ha alkonyatkor, vagy a hold tele fényénél, midőn az ezek által vetett árnyékot a gyertyavilág csak mérsékelten világíthatja és megsemmisíteni nem képes, fehér papírra felállítunk egy pálczát, vagy iront: két árnyék támadand, az egyik narancs-sárga, mely nem más, mint az alkony, vagy holdfényével előmlő narancs-szín, a mi az árnyékban gyönyörűen látható; és a másik árnyék szép kék, mely a narancsnak kiegészítő színe. Ha este két égő gyertyát teszünk az asztalra s a fehér fal előtt, ahoz közel felállítunk egy pálczát és a gyertyákat ugy alkalmazzuk, hogy azok által kettős árnyékot adjon a pálcza, egy sötétet és egy sokkal szürkébbet, s most az egyik gyertya elé színes üveget teszünk, pl. zöldet: a két árnyék színes leend, az egyik az üveg által festve zöld-s a másik ennek kiegészítője veres. E két árnyék közt a fal fehérnek tűnven fel, lobogóink szép színeit látandjuk. Legérdekesebbek, a körülményeknél fogva, azon színes árnyékok, melyek a hajnal pirjával idéztetnek elő. Ha a nap feljöttét megelőző s sugarak még csak félnéken tekintenek be a munkásságot szerető férfiak vagy nők szobáiba, kik teendőik végett még gyertyavilágnál hagyták ott fekhelyeiket, oly jól esik, midőn a rózsza-hajnal és a gyertya fénye egymást egysensulyba hozva, munkaeszközeik kezökben színes árnyékot vetnek a fehér tárgyra. — Meg kell azonban említem, hogy ha ezen tűneményeket kísérletek által előidézni szándékozunk, nemcsak az időre, melyben ezen színes árnyékok észrevehetők, hanem a gyertyavilág elrendezésére is ügyelnünk kell.

(Folytatása következik.)

Már ezelőtt is jeleztük, hogy talán e mostani forrongásokat részben a monarchisták idézhették föl a sokat szenvedett országra, és e véleményünkben a legutóbbi hírek, melyek Annale hg. megérkezését Versaillesben, s a csonstituanteban tett azon indítványt jelentik, hogy a végrehajtó hatalom ezen herceg kezébe adassék, — nemcsak méltóságos igazolni alkalmasak.

Nevezetesen még az is, hogy a forradalmárok maguk, mint a párisi község választását végrehajtották, mint a rend és beke emberei akarnak fellépni, s magukról ezt kiáltványokban hirdetik.

Ehez járul még az is, hogy a hatalmas német hadsereg határozottan nem avatkozik a forradalomba; s alig feltehető, hogy egy ily hatalom, mely minden körülmények között a legitimitás és törvényes rend hívatott védelmére, — egy merőben communistus törekvést nyugodtan engedne elhatalmasodni, midőn azt fegyveres karjával elérheti; mert hisz, ha egy tisztán communisticus párt győzelemre jutna, Poroszország érdekei, melyeket a békekötésben magának biztosított könnyen illusoriosokká válhatnának.

Lenni kell azért valaminek azon föltevésben, hogy ez egész lázadás nem csupán az utcai proletariátus fizelmeinek kifolyása.

Bármint legyen, a dolog igen szomorú! s nemcsak Franciaország, de az egész continens érdekében ohajos, hogy az ádáz polgárháború bármily irányban mielőbb véget érjen; mert a leghányosabb államforma is tűrhetőbb és kívánatosabb, most, a mondhatni teljesen ruinált országokra nézve.

Páris, márcz. 25. (Este) Menotti Garibaldi ide érkezett s a városházán szállott le. A központi bizottság véd alá helyezte mindazon párisi lapokat, melyek ismert tiltakozásukban „lázadásra” és „a népfőnség megvetésére” izgattak. Clemenceau polgármester hír szerint elfogott. Garibaldi Menotti párisi főparancsnokul nevezetett.

Lyon, márcz. 25. A pillanatra megzavart békét a hűen megmaradt nemzetőrök helyreállították. — A németek csendesen tartják magukat.

Páris, márcz. 25. A közp. bizottsághoz küldöttek érkeztek Lyon, Bordeaux, Marseille s Rouenből, de csakhamar ismét elutaztak, hogy egy általános hasonló mozgalomra jelt adjanak. A feikelők lefoglalták a kormány sürgönyeit és minden Párisba érkező vasuti kocsit.

Páris, márcz. 26. Az izgalom folyvást tart. A comitő egy kiáltványa jelenti, hogy missióját befejezte, s hogy az újból megválasztottaknak a helyet átengedi. Chany tk. szabadon bocsátott a Saissettel Versaillesba érkezett. A köztársasági baloldaliak gyűlése elhatározta a kormányt mindaddig támogatni, míg az republikánus szellemben működik.

London, márcz. 28. A „Times” egy sürgönye jelenti Párisból: 20 bizottsági tag megválasztott; hírlik, hogy Blanqui lesz az új kormány elnöke; hasonlólag megválasztottak Flourens, Pyats, Delescluzes, Lefrançais és Vermorels. — A poroszok engedélyt kértek a versaillesi kormánytól Párist megszállani, de ez elutasította őket.

Bécs, márcz. 28. Bazaine és Faidherbe az algiri lázadás elnyomása végett a versaillesi kormány rendelkezésére bocsátották magukat. — Saisset átvette a parancsnokságot a Versaillesban összpontosított 100 ezer katona felett.

Brüsszel, márcz. 28. A „Journ. de Bruxelles” értesül, hogy a békeconferentia ma d. u. 2 órakor tartja első ülését. A „Nord.” jelenti: Hágából érkezett tudósítások szerint a német alföldi kabinet kezdeményezése — a magánvagyonnak a tengeren való biztosítására vonatkozó elv tiszteletben tartását, a brüsseli békeszerződésbe behozni, — teljesen sikerült. Ausztria hasonló lépéseket tett Bismarcknál.

Brüsszel, márcz. 26. Algeriában lázadás ütött ki az arabok közt. A mediui Aga-Mokrant 40,000 ember élén áll, kik hatalmukba kerítették egész déli Algeriát és Algirt fenyegetik. St. Etienneben szintén lázadás ütött ki. Bordeauxban komoly forrongás van készülődésben.

Konstantinápoly, márcz. 25. Biztos hír szerint a porta a dunafejedelemségeket biztosító hatalmaságok figyelmét a bukaresti rendetlenségek megszüntetésére szükséges rendszabályok megtételére hívta fel.

Bukarest, márcz. 26. A fejedelem állítólag kijelenté, hogy nem fog maradni, hacsak a nyugtalanságok legyőzésére dictaturát nem nyer. Az utolsó kamara-ülés a németek elleni demonstrációk feletti vitánál viharos lefolyást nyert. A miniszterium lemondott, s következő új miniszterium alakult: Catargi elnök, Movrojeni pénzügy, Costoforu külügy, Crezulesko igazságügy.

München, márcz. 28. A király Bismarck hg.-nek a Hubertrend csillagát adományozta brilliantokban, egy sajátkezűleg írt levél kíséretében. Lipót főhg. az 1-ső dzsidás ezredben alezredessé nevezetett ki.

VEGYES.

— A királyné a miniszterelnökhöz következő sajtókező iratot intézte. Kedves gróf Andrássy! Értesültem, hogy egy bizottság van alakuló félben, mely az elhunyt báró Bötvör érdemeit egy emléke emelése által szándékozik megörökíteni. Ugy léven meggyőződve, hogy az irodalom, tudomány és a hazafiság fejlesztésére Magyarországon senki sem tett többet, mint a boldogult: én is készséggel csatlakozom azokhoz, kik külsőleg is kifejezést óhajtanak adni az elhunyt iránt általánosan érzett kegyeletnek, s e célból ezer forintot bocsátok Önnek rendelkezésére, hogy ezen összeget, a megalakulandó bizottságnak átszolgáltassa. Budán, 1871 márczius 21-én. Ersébet s. k.

— A magyar kormány a pesti fegyvergyárral 200,000 Werndl féle fegyverre kötött szerződést. Az

említett gyár kötelezte magát, hogy 1878-ig évenként 25,000 drb. fegyvert szállít.

— A keleti vasúti társulat. mint értesülünk, csakugyan kezébe vette az egész ügyletet, s az összes építkezéseket maga fogja kezelni. Előbb a műszaki ressort berendezése fog végre hajtatni, s ugy tudjuk az előintézkedések meg is tételében. Így az építkezési igazgatóság Medgyesen, egyes sectiók Kolozsivárt és a pálya főbb pontjain helyeztetnek el.

— Pályázat. A földmívelés ipar és kereskedelmi m. kir. miniszterium által a trágya helyes kezeléséről népszerű modorban írt kézikönyvre pályázat hirdettetik. A legjobbnak ítélt mű 400 frttal fog jutalmaztatni. Pályázati határidő folyó évi Auguszt. hó 31-ike A részletesebb pályázati feltételek a „Budapesti közlöny” hivatalos rovatában vannak közölve.

— A kolozsivári unitarium collegium olvasó-egyletének „Remény” czimű zsebkönyvet kiadó bizottsága tisztelettel felkéri mindazokat, kik az említett zsebkönyvre aláírókat gyűjteni sziveskedtek, méltóztassanak aláírási ivaikat az előfizetési pénzzel együtt az irt bizottsághoz legkésőbb folyó évi ápril 10-ig beküldeni, hogy a nyomtatandó példányokra és azok kézbejuttatására nézve magát tájékozhassa.

— Azerdélyi gazdasági egylet ez évi nagy gyűlését ápril hó 15-én d. e. 10 órakor fogja a városház nagy termében megtartani. Miről az egylet helyt lakó s vidéki tagjai azon kéréssel értesítettnek, hogy a kijelölt napon és helyen méltóztassanak megjelenni. B. Huszár Sándor elnök, Nagy Ferencz h.-titkár.

— A kolozsivári ügyvéd-egylet folyó hó 26-án

tartotta évi rendes közgyűlést, melyre vidéki tagok is megjelentek. Az elnöki megnyitó-beszéd után felolvastott a titkári jelentés az egylet lefolyt évi működéséről. Az igazgató-választmány és tisztviselők választása a gyűlés tárgyát képezvén, megválasztottak: elnöké Simon Elek, titkárrá Kövéri Mihály, pénztárnokká Bodor Pál; választmányi tagokká: Haller Rezső, Ferenczi Miklós, Petrán János. Csulak Dániel. dr. Fischer Lajos, dr. Csávási Gyula.

Bécsi tőzsdei árkelet. (Márczius 31.)

5% metallique	58.15
5% nemz. államkölcsön	68.20
1860. államkötvény	95.20
Bankrészevény	726.—
Hitelrészevény	268.80
London	129.90
Ezüst	122.60
Arany	5.85
Napoleon arany	9.96
Földteh. ment. kötvény magyarhoni	79.65
„ „ „ temesi	76.—
„ „ „ erdélyi	74.20
„ „ „ horvát-slavon	83.50

Felelős szerkesztő: RÁPOLTY KÁROLY.

H I R D E T M É N Y E K.

186. 1871. szám.

Árlejtési hirdetmény.

A főméltóságú m. kir. közmunka- és közlekedési miniszteriumnak folyó évi márczius hó 10-ről 16,405. 870. szám alatt kelt magas rendelete nyomán a brassói államút 17^{1/2} mérföld szakaszában eső 201. számú boltozott kőhid helyreállítása, folyó évi **ápril hó 17-én d. e. 10 órakor** kezdődőleg a m.-vásárhelyi m. kir. mérnöki hivatal irodájában megtartandó nyilvános árlejtés útján ki fog adatni.

Nevezett kőhid helyreállítására engedélyezve van összesen **1153 frt 86 kr.**

Vállalkozni kívánók sziveskedjenek 5 % bánátpénzzel ellátva, a fenn megjelölt helyen és időben megjelenni, hol addig is az árlejtési és építési feltételek megtekinthetők.

Szabályszerűen fölszerelt írásbeli ajánlatok csak a szóbeli árlejtés megkezdése előtt fogadhatnak el.

Maros-Vásárhelyt, 1871. márczius 22-én.

A m. kir. mérnöki hivataltól.

(18)

3—3

Kiadó ház.

A „tyukszer-utczában” a 244-ik szám alatti szögletű ház, mely 3 szobából, konyha, kamara, jó pincze, udvar és kertből áll, — szabad kézből kiadó.

Értesülést vehemi szíval vagy bérmentes levél útján Sándor Pál úrtól Mező-Bándon.

2—2

(20)

(21)

A „Pestvároshoz” cz. szállodában 11. szám a. varázs-készlet- és társasjátékok raktára,

a melyekkel mindenki, fiatal vagy koros, azonnal a meglepőbb műveket (varázslatokat) teljesítheti, s a melyeket tehát családi és társas körök számára mulatsággul különösen gyermek-ajándokul is legjobbnak ajánlhatók.

A kis varázs-szekrény, a melyel egy pénzdarabot bármely asztalon keresztül vagy valakinek a zsebébe varázsolhatni, 40 finom 60 kr. (meglepő.)

Elváltató kártyák, 30, finom 50 kr. és 1 frt 20 kr.

Varázs-kártyajáték, a melyből a kívánt kártyákat vezényszóra kiugraszthatni, 70 kr., finom 1 frt. (igenmeglepő.)

Dr. Fauszt-Varázslat, egy vízzel telt palackból különféle borok, sörök, tej, tinta, liquerök kitölthetése, 2 frt 30 kr.

Legújabb pántoló tűzszelenczék, 30, 50, 80 kr.

A varázsló pénztáskácska, a melyben rezeit ezüstté változtathatni, 30 kr.

Bosco varázs-kockája, a mely vezérszóra minden kalapon, asztalon vagy tükrön átsétál, 80 kr. finom 1 frt, (igenmeglepő.)

Minden vásárlónak minden pontosan megmutattatik s a legpontosabb használati utasításokkal láttatik el.

Klingl M. és Társa, Bécsből, varázs-cikkek gyártói.

Az itteni áruhely van a „Pestváros”-hoz czimzett szállodába 11. sz. a.